

Ärendenummer	
Trafikverket	TRV-xxxx:xxxx
Västerås stad	xxx
Jernhusen	xxx
Region Västmanland	xxx

Avsiktsförklaring – utredning av uppställningsspår vid Västerås västra, lokstallen

Avsiktsförklaringen avser utredning för att klargöra möjligheter att flytta uppställningsspår från Västerås C till Västerås västra vid lokstallen. Denna utredning avser att ta fram underlag till beslut om framtida åtgärd. Finansiering, ansvar och ägande klargörs i senare skede och omfattas inte i denna avsiktsförklaring.

Mellan nedanstående parter träffas härmed följande avsiktsförklaring.

§1 Parter

Trafikverket, region Öst, org.nr. 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan Trafikverket
 Västerås stad org.nr. 212 000-2080, Stadshuset, 721 87 Västerås, nedan Kommunen
 Jernhusen org.nr., Adress, Postadress/, nedan Jernhusen
 Region Västmanland org.nr.232100-0172, Regionhuset, 721 89 Västerås, nedan Regionen

Parterna har inlett diskussioner i syfte att de ska verka för att genomföra följande åtgärder:

- Flytt av uppställningsspår från Västerås C till Västerås västra, lokstallen.

Avsikten är att genomförandet av ovanstående åtgärd i ett senare skede ska ske med medfinansiering och samverkan.

Intill dess att avtal om medfinansiering och samverkan träffats mellan parterna ska följande avsiktsförklaring gälla mellan parterna.

§2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i denna avsiktsförklaring:

Uppställningsspår - med uppställningsspår avses sidospår för uppställning av persontrafikfordon.
 Parterna - med parterna avses Trafikverket, Jernhusen, Västerås stad och Region Västmanland.

§3 Syfte och bakgrund

Avsiktsförklaringens syfte är att parterna ska verka för att möjliggöra en flytt av uppställningsspåren från Västerås C till Västerås västra. I ett senare skede är syftet också att nå en överenskommelse över ansvar och kostnader för genomförandet av aktuell åtgärd, dessa frågor hanteras dock inte i denna avsiktsförklaring.

Bakgrund

Västerås är Sveriges femte största stad som ständigt växer och utvecklas. Resecentrum i Västerås är en viktig knutpunkt för flera tågoperatörer och resenärer och stationen har en viktig regional funktion. En snabb utveckling av staden i kombination med det nationella fördubblingsmålet för kollektivtrafiken förväntas innebära kraftiga resandeökningar. Befintligt resecentrum har redan idag kapacitetsproblem

utifrån personflöden och förväntas inte klara det framtida kapacitetsbehovet. Samtliga kollektiva trafikslag förväntas öka och ställa krav på såväl utökade ytor som förbättrad funktionalitet. Att skapa ett välfungerande och attraktivt resecentrum ses som en central del i stadsutvecklingen. Inom stationsområdet kommer även bangården behöva anpassas och utvecklas för den ökade trafiken. Idag ligger korttidsuppställningen för persontåg vid Västerås C och för att bangården ska kunna byggas om behöver uppställningsspåren flyttas.

Parterna är överens om att det behövs en plats för uppställning av persontrafikfordon inom Västerås driftplats. Kravbilden för hur en uppställningsplats ska se ut och vad den ska innehålla för funktioner behöver klarläggas. Befintlig plats vid Västerås C omfattar ca 1200 m spår. I åtgärdsvalsstudien för järnvägen i Västerås påtalas att det skulle behövas ytterligare ca 1200 spårmetrar för att klara en framtida utveckling med ett scenario mot 2050.

Behov av uppställning har förändrats och kan förändras ytterligare. Idag har man inte enbart behov av korttidsuppställning utan även koppling till service och underhåll samt för att kunna slå isär och koppla ihop tåg. Vi står inför ett paradigmskifte där vi ser att vi behöver kunna integrera aktörernas verksamheter med Trafikverkets uppdrag. För att få till en bra lösning krävs ett gränsöverskridande tänk, det är inte funktionellt att behöva köra mellan bangårdar för att hantera olika uppgifter.

Beskrivning av åtgärd och finansiärens nytta och motivering till finansiering

Lokaliseringen av framtida uppställningsspår behöver klargöras. Det finns tidigare utredningar som visar på möjliga platser men lokaliseringen är inte beslutad ännu. I tidigare utredningar finns underlag för placering vid Västerås västra lokstallen, Hacksta och Västerås västra godsbangården. Marknaden har redovisat att de har en önskan om en placering vid Västerås västra, lokstallen då de ser att den placeringen skulle vara bäst ur arbetsmiljösynpunkt och möjliggöra ökade nyttor då det ligger nära Jernhusens depå. Marken är även avsedd för järnvägsändamål och en placering här skulle inte ta kapacitet på godsbangården.

Syftet med att genomföra denna utredning är att gemensamt studera hur vi kan samutnyttja ytan vid Västerås västra, vilka nya gränssnitt är möjliga för att kunna skapa en lösning som är funktionell och långsiktigt hållbar. Vad kommer att krävas om man går vidare med en gemensam lösning och vilka synergieffekter kan vi uppnå. Vi behöver tydliggöra ytan och spåren på området och få ett underlag till beslut för hur en lösning vid Västerås västra skulle kunna se ut.

Utredningen avses medfinansieras därför att Trafikverket har tillgängliga spår på Västerås västra godsbangården som skulle kunna användas till uppställningsspår till en mycket lägre kostnad än om placeringen ske vid Västerås västra, lokstallen. Marknaden har dock förordat en placering vid lokstallen och Trafikverket har gått med på att utreda om denna placering är möjlig.

Tidigare studier och utredningar avseende detta objekt är

Åtgärdsvalsstudie för järnvägen i Västerås, 2013:123

Samrådsunderlag – Västerås C och uppställning för persontåg, 2013-06-26

Funktionsutredning - Västerås C, ökad tillgänglighet, TRV 2015/4794

Funktionsutredning - Västerås Västra RBG, TRV 2015/2477

Idéstudie: Framtida tåguppställning och depåverksamhet i Västerås, 2012-04-26

Idéstudie Västerås bangård – framtida trafik, funktion och utformning, 2012-03-06, TRV 2012/9650

Förutsättningar

Korttidsuppställning av tåg är en tjänst som Trafikverket ska tillhandahålla. När det gäller uppställningsspår så behöver Trafikverket ha rådighet och kunna sköta kapacitetsfördelningen för spåren, det behöver vara konkurrensneutralt.

Trafikverket har följande dokument som utgör förutsättningar för utredningen:

- Rapport, anläggning för tjänster inom järnvägsområdet, 2017:096

- Trafikverkets strategi för tjänsteutbud, kapacitetstilldelning och prissättning, TDOK 2010:372
- Trafikverkets ståndpunkter för järnvägslinjer, bytespunkter, godsterminaler och depåer, TRV 2011/33294

§4 Tidigare avsiktsförklaring eller avtal avseende medfinansiering och samverkan för åtgärden

Parterna har inte tidigare tecknat avsiktsförklaring eller avtal om medfinansiering av åtgärden.

§5 Beskrivning av åtgärder, kostnader och finansiering

Avsiktsförklaringen avser utredning av uppställningsspår vid Västerås västra. Utredningen syftar till att se vilka möjligheter som finns för att uppställningsspåren ska kunna placeras vid Västerås västra, lokstallen. Målet är att utredningarna ska vara klara för att möjliggöra att flytt av uppställningsspår ska kunna komma med i nästa revidering av nationella planen som sker 2022 och få till ett genomförande av åtgärden 2022-2023.

Utredningen innefattar:

- Funktionsutredning
- Kalkyl
- Samlad effektbedömning (SEB)

Följande frågor behöver utredas:

- Hur många spårmeter behövs för uppställning av persontåg, idag och i framtiden
- Får spåren plats vid Västerås västra, lokstallen vid Jernhusens depå
- Går det att få till en flexibel lösning med redundans för att få ett bra flöde dvs inte enbart en ankomst/avgångspunkt
- Går det att få till en effektiv anslutning till stomjärnvägen
- Finns ett behov av tredje spår mellan Västerås västra och Västerås C
- Ska ett eventuellt tredje spår ligga på norra eller södra sidan om befintligt upp- och nedspår
- Arbetsmiljöfrågan
- Behov av skalskydd
- Behov av städplattform
- Behov av vattentryckning
- Behov av fekalietömning

Finansiering

De totala kostnaderna för utredningen är för närvarande uppskattade till ca 300 000 kronor i prisnivå (år månad). Kostnaden för utredningen fördelas jämt mellan parterna. Region Västmanlands del finansieras via den regionala transportinfrastrukturplanen.

Finansiering, ansvar och ägande av framtida åtgärder kommer att klargöras i ett senare skede. Nyttorna av åtgärden behöver klargöras och därmed även fördelningen av kostnaderna.

§6 Principer för fördelning av ansvar

Trafikverkets ansvar

1. Trafikverket ska utföra eller låta utföra åtgärderna inom det statliga åtagandet.
2. Trafikverket ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförande av det som Trafikverket ansvarar för.

Parternas ansvar

1. Parterna ska utföra eller låta utföra de åtgärder som inte ingår i det statliga åtagandet.
2. Västerås stad ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförandet av åtgärderna som Västerås stad ansvarar för.
3. Jernhusen ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförandet av åtgärderna som Jernhusen ansvarar för.
4. Region Västmanland ansvarar för att tillämpliga lagar och andra författningar samt myndighetsbeslut iakttas vid genomförandet av åtgärderna som Region Västmanland ansvarar för.

Finansiering, ansvar och ägande av framtida åtgärder klargörs i senare skede och omfattas inte i denna avsiktsförklaring.

§7 Principen för parternas samarbete och framtagande av medfinansiering och samverkansavtal

Planering och genomförande ska ske i nära samverkan mellan parterna.

Parterna ska ta fram ett medfinansieringsavtal för objektet under förutsättning att det då bedöms aktuellt samt att dess genomförande ska ske med medfinansiering.

§8 Förutsättningar för avsiktsförklaringens giltighet

Denna avsiktsförklaring ska inte anses utgöra ett legalt bindande avtal och parts underlåtelse att fullgöra vad som i övrigt stadgas här i ska inte medföra någon skadeståndsskyldighet.

Vidare upphör avsiktsförklaring att gälla om:

1. xx beslutande organ inte godkänner avsiktsförklaringen senast xxxx-xx-xx

Vidare är parterna medvetna om att ett genomförande av åtgärderna i denna avsiktsförklaring är beroende av flera myndighetstillstånd och andra beslut bland annat i frågor beträffande åtgärdsplaner, detaljplaner, väg- och järnvägsplaner m.m. Parterna är således införstådda med att ändringar i överenskommelsen, liksom ytterligare överläggningar, angående innehållet i densamma därför kan bli nödvändiga.

Eventuella ändringar i och tillägg till denna avsiktsförklaring gäller endast om de är skriftliga och undertecknade av samtliga parter.

Avsiktsförklaringen har upprättats i **fyra (4)** likalydande exemplar av vilka parterna tagit varsitt.

Ort och datum

Ort och datum

Trafikverket (Namnförtydligande)

Västerås stad (Namnförtydligande)

Ort och datum

Ort och datum

Jernhusen (Namnförtydligande)

Region Västmanland (Namnförtydligande)